

Motion till riksdagen 2023/24:2082

av **Johan Hultberg och Jesper Skalberg Karlsson (båda M)**

Vassare verktyg för att stävja osund konkurrens från offentliga aktörer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över Konkurrensverkets möjligheter att utfärda viten för brott mot regelverket för konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett allvarligt problem för många företag runt om i Sverige är osund konkurrens från offentlig verksamhet. Enligt en enkätundersökning som Konkurrensverket genomförde under 2017 där fler än 2 100 företag i 13 olika branscher svarade, upplever mer än vart fjärde företag att de möter konkurrens från offentlig verksamhet. Av dessa upplevde hela 65 % av företagen att denna konkurrens utgör ett problem. Särskilt påtagliga tycks problemen vara inom tjänstesektorn, en bild som bekräftas av en rapport från Svenskt Näringsliv, Almega, Visita och Almega Tjänsteföretagen där man undersökt inom vilka verksamheter som det privata näringslivet vanligast upplever osund konkurrens från kommunal verksamhet. Allra vanligast är problemen enligt rapporten inom restaurangverksamhet, gymverksamhet, kaféverksamhet och i fråga om uthyrning av konferens- och festlokaler samt campingplatser och ställplatser för husbilar.

Det är dessvärre inte bara kommunal verksamhet som utgör osund konkurrens gentemot det privata näringslivet. Också staten konkurrerar på ett oschyst sätt med privata företag. Det är naturligtvis allvarligt i sig men extra allvarligt är att osund konkurrens får fortgå i brist på effektiva verktyg för att stoppa den. När Konkurrensverket nyligen utredde Samhalls prissättning var det preliminära resultatet att företaget

ägnade sig åt en tydlig underprissättning men i ett pressmeddelande meddelande verket att man avslutade sin utredning av Samhall "...bland annat då begränsningar i gällande regelverk inte gör det ändamålsenligt för Konkurrensverket att ingripa." Det är en mycket tydlig signal om att regelverket skyndsamt behöver ses över. Konkurrensverket behöver vassare verktyg för att kunna stävja osund konkurrens från offentliga aktörer.

Konkurrensverket ser problem med konkurrenslagens regler om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet (KOS). Med stöd av dessa regler kan staten, en kommun eller en region förbjudas att bedriva sådan verksamhet som begränsar konkurrensen. Också verksamhetsförbud kan riktas mot en verksamhet som drivs av en kommun eller region. De begränsningar i KOS-regelverket som Konkurrensverket pekat på i samband med bland annat sin granskning av Samhall är att regelverket är framåt-blickande. Vad myndigheten behöver är också bland annat möjlighet att utfärda sanktionsavgifter i avskräckande syfte. Regeringen bör skyndsamt se över KOS-regelverket i syfte att göra regelverket vassare och mer ändamålsenligt avseende att såväl förebygga som beivra osund konkurrens. Regeringen bör i detta sammanhang också överväga att ge Konkurrensverket möjlighet att utfärda viten inte bara för brott mot framåtriktade förbud utan också för konstaterade brott mot regelverket. Det är orimligt att kommuner, regioner eller statliga bolag kan bryta mot KOS-regelverket utan att möta några sanktioner.

Johan Hultberg (M)

Jesper Skalberg Karlsson (M)